

Izhaja 15. vsakega
meseca.
Ček. konto 11.631

POŠTAR

Letna naročnina . . . Din 24.—
Polletna naročnina . . . „ 12.—
Posamezna številka . . . „ 2.—

Strokovni list poštnih nameščencev

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 15. maja 1931.

III. leto.

Edo Pitschmann:

Kritične opazke k prevodom.

(Glej: Dr. H. Steska: O javni upravi. — Prof. dr. Armin Ehrenzweig: System des allg. österreich. Privatrechts. — Prof. dr. Robert Mayr: Lehrbuch des bürgerlichen Rechtes.)

Mislím seveda na slovenske prevode novega uradniškega zakona, od katerih je prvi izšel v Zbirki zakonov »Tiskovne zadrúge«, drugi pa v »Službenem listu« kraljevske banske uprave, dočím se mi dozdeva, da je potekel tretji prevod, izdan tudi v obliki priročne knjižice, izpod istega peresa kakor drugi.

Prevodi so vedno delikatna zadeva, najsi gre pri tem za prevod kakega literarnega dela ali za prevode zakonov oziroma norm vobče.

Kaj pa zahtevamo od dobrega prevoda? Vsekako zanesljivost in dober jezik. To zadeti ni vedno lahko, zlasti ne takrat, če se prevaja v naglici. Pa tudi originalni teksti niso varni pred redakcijskimi in tiskovnimi napakami. Tako navaja n. pr. novi uradniški zakon v § 143. točko 8. § 116. Te točke pa sploh ni. V § 153. citira § 83. namesto § 84., v točki 4. § 84. pa pravi: ... »po odredbah tega člena«, dasi bi bilo pravilno: ... »po odredbah tega paragrafa«. Po sedanji kompetenci sodeč menim, da je pristavek v § 252. ... »in upravnih sodišč« odveč. Četudi so nekatere pomote docela jasne, vendar jih prevajalec načelno ni upravičen popravljati sam! Po znanem načelu namreč zakon ni to, kar je zakonodajalec hotel izraziti, ampak to, kar je dejanski izrazil. V tej zvezi je treba povdariti, da niti »materijalije«, na katerih zakon sloni, nimajo v tem oziru brezpogojno odločilnega pomena. Tiskovne napake ne vežejo, zato tudi ni treba nanje polagati nobene važnosti. Pač pa jih sme uradno popraviti le oni organ, v čigar kompetenco spada razglaševanje zakonov. Pri nas je to pravosodni minister (§ 18. zakona o kraljevski oblasti in vrhovni državni upravi, § 348. uradniškega zakona). Redakcijske pogrèške, zmote, dopolnitve in izpustitve v izvirnem besedilu je v splošnem mogoče popraviti le z novim zakonom.

Te bežne opazke naj zadostujejo kot pojasnilo, na kakšne načine je mogoče odpraviti pomanjkljivosti avtentičnega besedila zakona samega. Za prevode kajpada vse to ne velja, ker se ob priliki pred sodiščem ali pred upravnimi oblastvi itak ne bi mogli sklicevati na njihovo besedilo, dasi imamo ves interes na čim večji točnosti odnosno popolnosti prevoda.

Kako pa je prav za prav z našimi slovenskimi prevodi? Oba vsekako nista enaka. Ogledati si jih je treba tako z juristične, kakor tudi z jezikovne plati. Že v naprej moram naglasiti, da položaj slovenskega prevajalca ni ravno lahak, saj o kaki ustaljeni slovenski pravni terminologiji (dr. Babnikova, izdana v devetdesetih letih, je zastarela) ni več slišati ničesar, čeprav bo z objavo jugoslovanskega občnega državlanskega zakonika ter enotnega trgovinskega zakonika že

zaključena serija najvažnejših zakonov. Nova terminologija bo izšla torej post festum. Če se ne motim, se je že pred desetimi leti nekaj govorilo in baje tudi pisalo o novi zdaji tega nujnega pripomočka.

V prevodu Tiskovne zadrúge me je presenetil naslov XII. poglavja, ki slove: »Prehodne naredbe«. Ni dvoma, da je ta označba z vidika sedanje terminologije po svojem bistvu nepravilna. Zakaj pa je nepravilna, hočem na kratko utemeljiti v naslednjem. Pojm »naredba« — kot dispozitiven upravni ukrep — ima značaj konkretnega ukrepa, ki velja za en sam primer. Baš v tem pa se bistveno razlikuje od pred- in medvojnega pojma naredba (Verordnung), kajti naredbe (ministrske, cesarske ali zasilne) so vsebovale takrat poleg državnih in deželnih zakonov ter cesarskih patentov, izvirajočih še iz predkonstitucionalne dobe, zgolj abstraktne norme. Kar se je nekdanj označevalo za naredbo (Verordnung), je danes uredba, kar pa je danes naredba, (pismena naredba se naziva tudi rešitev — § 115. kazen. postopnika —) je bilo nekoč odredba ali povelje i. dr. (Verfügung ali Befehl; n. pr. Haftbefehl t. j. zaporno povelje upravnega oblastva, ali Vorführungsbefehl t. j. privodna naredba v zmislu § 112. kazen. postopnika.) Iz tega je tedaj razvidno, da so uredb dandanes abstraktni predpisi upravnih oblastev, naredbe pa konkretni upravni ukrepi (§§ 215. in 188. točka 6.). (Pri vojaki se čita vsak dan »naredba«. Vojaske osebe v činu »narednika« izdajajo dnevno kopico ustnih odredb in povelj, ki nimajo abstraktnega značaja.) Zato tudi mislim, da sta za naš primer uporabljivi samo označbi: »Prehodna določila« ali »prehodne odredbe«. Sploh pa slove izvorni tekst: »Prelazna naredjenja« (ne: prelazne naredbe).

V 2. odstavku § 14. čitam: »Stroko v zmislu tega zakona, sestavljata dve zvanji ...« medtem, ko slove izvorno besedilo takole: »Struku, u smislu ovog Zakona, sačinjavaju sva zvanja ...« Pogreška je nastala brez dvojbe zaradi medlega tiska »Službenih novin«. (Z izboljšanjem včasih komaj še čitljivega tiska res ni mogoče več dolgo odlašati). Treba je tudi popraviti besedilo 3. odstavka § 49. in sicer takole: Če je kakšno zvanje razporejeno v IV. skupini 1. stopnje, pa tudi v skupinah pod to skupino in nad njo, velja za napredovanje ...; dalje je treba zamenjati v 2. odstavku § 258. besedo petdeset s p e t d e s e t p e t in na strani 190. v 5. vrsti (spodaj) besedo notranje z besedo z u n a n j e. Začeta polovica službenega leta se šteje za celo. S tem seveda še niso izčrpani vsi potrebni popravki.

Zanimivo je tudi, odkod izvirajo pravopisne razlike obeh prevodov. Prvi prevajalec piše n. pr.: »Službene novine«; U. z. (kar pomeni uzakonjeno kratico za uradniški zakon); starejšina; občne določbe itd. Drugi pa piše »Službene Novine«; U. Z.; starešina, občne določbe i. dr. Zdi se, da je struja, kateri pripada prvi, boljše zasidrana. Kakor ni na mestu pretiran purizem, prav tako je treba odklanjati tudi nepotrebno rabo neslovenskih

besed, če imamo na izbiro točne in lepe slovenske izraze. Kar prevzamemo naj zveni po naše! Prav lahko se moremo n. pr. izogniti izrazom in oblikam kot: overovi (§§ 91, 226, 274); grana (§ 32), razpored zvanj (§ 45); določbe se uporabljajo na uslužbenca, ki mu je služba prestala (§ 63); opazba (§ 86); domicil (§ 157); akt (§ 188). Ni li boljše, če uporabljamo izraze in oblike kot: overi; panoga; razvrstitev nazivov; določbe se uporabljajo pri uslužbencu; opazka (opazba je nastala bržčas po naliki (analogiji): hlimba, začimba itd.); domovališče; ukrep (spis)?

Prav dobro zveni n. pr.: poviški se določajo po službeni dolžnosti (namesto: se določajo »uradoma«) (§ 52, 128); uslužbenec, ki prekrši svojo službeno dolžnost (§ 183); starejšina določi osebo, ki zastopa koristi državne uprave po uradni dolžnosti (§ 203). Ne prenese pa uho stavkov kakor: kdor stopi v službo, se mora javiti na dolžnost (»Tiskovna zadruga«) — se mora javiti na službo (»Službeni list«) (§ 81); uslužbenec ne sme sam zapustiti dolžnosti ... , če uslužbenec ni na dolžnosti (§ 111); za težje prekršitve dolžnosti službe (§ 188). Se li ne bi slišalo lepše: kdor je sprejet, se mora javiti v službo (pač pa: na delo); uslužbenec ne sme sam zapustiti službe ... , če uslužbenca ni v službi, ali če uslužbenec ne vrši službe; za važnejše prekršitve službene dolžnosti. Če se ne oziramo na omenjene stvarne in jezikovne hibe, ki v praksi ne morejo škodovati, je prevod »Tiskovne zadrúge« prav dober in pisan v lepem jeziku.

Poleg že navedenih nevšečnih izrazov, naj se obregnem še ob nastopne, ki jih čitam v »Službenem listu«:

Uslužbenski red (§ 76); udruženja (§§ 76, 345); terjatev proti uslužbencu (§ 93); starešina ima proti podrejenim najvišji čin (§ 102); uvažitev ostavke (§§ 107, 109); odločbe o upokojanju (§ 128); pritožitelj (§ 43); tožilec (§ 222); izvrševanje stranske službe (§ 188); uslužbencu se sme priznati za pokojnino (§§ 116, 118, 119, 129). Za bolj pravilno smatram: uslužbenska vrsta (imamo resda: lože I. reda, zakon o zaščiti javne varnosti in reda, stavbni in poselski red, različne meniške redove, red Jugoslovanske krone od I. do V. reda, rede v učnih izpričevalih i. dr., in vendar ne kaže, da kopicimo še nova bremena na ubogo, že itak vzmoženo Janusovo glavo. V nemškem jeziku obstoja za te zglede kar pet označb: Rang, Ordnung, Orden, Klasse, Note. Večja sirota je menda samo še: »stroka«. Kaj je to, ne ve danes nihče več!); društva, kot širši pojm: združbe ali združenja; terjatev napram uslužbencu (»proti« kvečjemu takrat, ko terjatev dejanski preide v opasen stadij); starejšina ima napram podrejenim najvišji čin (tudi »proti« ga ima včasih, na splošno pa ne); sprejem ostavke; odločbe o upokojevanju; tožilec in pritožilec (kakor: prevajalec) ali tožitelj in pritožitelj (kakor: čitatelj, vlagatelj); izvrševanje postranske službe (toda: stranska pot); uslužbencu se sme pripoznati za pokojnino (»pripoznati« pomeni to, kar pomeni nemški: anerkennen; »priznati« pa pomeni to, kar pomeni nemški: gestehen. Torej: pripoznati komu pokojnino, a priznati svojo krivdo,

priznati storjeno kaznivo dejanje). To trditev potrjuje tudi raba pojma »priznati« (»priznanje«) v §§ 155., 157., 159., 254., 364. in 466. zakonika o sodnem kazenskem postopanju.

Razen že naštetih hib, ki bi jih zaradi pomanjkanja »praktičnega« pomena kdo lahko smatral za dlakocepstvo, moram opozoriti tudi na pogoške, ki bi utegnile tega ali onega, če bi se zanašal na prevod v »Službenem listu« zavesti v zmoto ali mu seči celo v žep. Gre za pojma »domicil« v § 157., ki slove: »Nihče ne sme uživati brez odobritve ministra za finance ... pokojnine v drugi državi. V tem primeru se zmanjšujejo draginjske doklade za 30%, izvzemši draginjske doklade onih upokojencev, ki žive skupno s svojimi otroci, katerih domicil je v inozemstvu, kakor tudi onih, ki so prestopili šestdeseto leto starosti«. Prevajalec »Tiskovne zadruga« se je izognil slovenskemu izrazu z latinskim izrazom, ki ga rabi tudi izvirnik, prevajalec »Službenega lista« pa je prevedel domicil z izrazom: bivališče. Razlikovati pa je treba tudi še med bivališčem in domovališčem. Pod bivališčem razumemo kraj, kjer kdo dejanski prebiva, pod domovališčem pa kraj, kjer kdo stalno prebiva ne glede na to, se li dotičnik dejanski nahaja v tem kraju ali ne. (Bivališče kakega zdraviliščenega gosta iz Varšave je v času sezije n. pr. Rogaška Slatina, domovališče pa vzlic letovanju še vedno Varšava). Upokojenci, ki bi torej zaupali označbi »bivališče«, bi v konkretnem slučaju nasedli, vsaj v prvem mesecu bivanja v inozemskem »bivališču« svojih otrok, za 30% draginjske doklade.

Izredno pa se je posrečil prevajalcu nastopni stavek § 78: »Če tožba ni zajela takoj tudi države, prestane odgovornost le-te«. — »Zajeti« je odličan izraz, ki ga v tej zvezi še nisem srečal nikjer, razen če bi ga bil izpregledal.

Od zgoraj omenjene pogoške ni nič manj važna ta, če istovetimo dan, s katerim je stopil novi uradniški zakon v veljavo, z dnem, ko je dobil obvezno moč. Za primere, če v zakonu samem ne bi bilo določeno, kdaj naj zakon dobi obvezno moč, velja določilo § 18. zakona o kraljevski oblasti in vrhovni državni upravi, ki pravi med drugim: »Zakon dobi obvezno moč 15. dan po razglasitvi v »Službenih novinah«, če ne določi zakon sam drugače«. Različni zakoni vsebujejo v tem oziru seveda prav raznotere določbe. Zaradi lažjega pregleda naj navedem samo nekaj zgledov:

§ 405. kazenskega zakonika slove n. pr.: Ta zakonik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Služb. novinah«; dan, ko dobi obvezno moč, pa se odredi s posebnim zakonom;

ali člen 25. zakona o zaščiti javne varnosti in reda: Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Služb. novinah«;

ali člen 18. zakona o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti: ... stopi v veljavo, ko se razglasi ..., obvezno moč pa dobi čez 15 dni od dne razglasitve;

ali § 348. uradniškega zakona: ... stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi ...

Pri vsakem zakonu so možne tri — časovno ločene — faze: dan uveljavljanja, dan razglasitve in dan, ko dobi zakon obvezno moč. Te faze pa se morejo strniti tudi v eno samo (glej zakon o zaščiti javne varnosti in reda). Pogoji, da more zakon dobiti obvezno moč, je njegova razglasitev v »Službenih novinah« (ne drugje!). Važnost publikacije se zrcali tudi v tem, da se smatra pri določevanju starosti kakega zakona (po principu: lex posterior derogat priori) za starejšega tisti zakon, ki je bil prej razglašen, a ne tisti, ki je prej stopil v veljavo.

Baje je privedlo do tega naziranja dejstvo, da je odločen za človekovo starost njegov rojstni dan in ne dan, ko je bil spočet. Toda to le mimogrede.

Razdobje med dnevom razglasitve zakona in dnevom, ko dobi zakon obvezno moč, se imenuje z juristično-tehničnim izrazom »vacatio legis«. To razdobje določa seveda zakonodajalec in je po potrebi ali daljše ali krajše. Svrha vacatio legis tiči namreč v tem, da se more narod — zlasti pa pravniki — seznaniti z določbami obsežnejših zakonov, preden dobe le-ti obvezno moč in pa zato, da morejo pravočasno dokončati potrebne priprave za izvrševanje zakona. Pri veljačem uradniškem zakonu je vacatio legis odpadla.

Ker »Službeni list« zamenjuje in zato tudi stalno napačno uporablja osnovna pojma: »stopi v veljavo« ter »dobi obvezno moč«, pomakne v svojem prevodu na ta način učinek obvezne moči od 1. aprila nazaj na 31. marec t. l. in zavede tako čitatelja v zmoto.

Čim preizkusimo na istem zgledu učinek besedila »Službenih novin« in učinek besedila »Službenega lista«, (ki bi morala dati seveda isti rezultat), ugotovimo razliko.

Vdovi po p. t. uradniku II. kategorije,

4. skupine z osnovno plačo 3. stopnje (po novem: p. t. uradnik IX. položajne skupine s 1. periodičnim poviškom), ki je umrl n. pr. dne 31. marca t. l. s 6 leti in 4 meseci službene dobe, pripada v I. draginjskem razredu na podstavi izvirnega besedila mesečno Din 728.75, na podstavi prevodovega besedila pa celo Din 781.25 pokojninskih prejemkov. Pravilen je — vpoštevaje § 273 — kajpada manjši znesek in sicer zato, ker je dobil uradniški zakon obvezno moč dne 1. aprila in ne dne 31. marca 1931. Tega dne bi ta zakon obvezne moči sploh ne bil mogel dobiti, to pa iz enostavnega razloga, ker je bil objavljen stoprav dne 1. aprila t. l. Večji znesek bi tedaj pripadal vdovi zgolj takt, če bi ji bil mož umrl dne 1. aprila t. l. ali kasneje.

Slične razlike bi se pokazale tudi še drugod, saj je po omenjeni netočnosti prizadetih več določil, kakor: §§ 248., 252., 253., 254., 255., 256., 260., 262., 263., 265., 266., 267., 270., 272.—277., 338., 340., 341., 343. in 345.

Le škoda, da je uporabna vrednost službenega prevoda, objavljenega v »Službenem listu« banske uprave ter prevoda, ki ga je v obliki priročne knjižice založila tiskarna »Merkur«, zaradi deloma nezanesljivega besedila močno zmanjšana.

Naše strokovne organizacije, stroka, uslužbenska vrsta in drugo.

Mnogo ugibanja, kakor tudi več ali manj utemeljenega tolmačenja so povzročila določila § 76 novega uradniškega zakona med poštnimi uslužbenci oziroma med njenimi organizacijami. Oba strokovna lista »Poštar« in »Poštni glasnik« sta že razpravljala o tej temi, pa mnenji piscev sta si docela različni. Vse je lepo razumljivo, samo »stroka« in »uslužbenska vrsta« delata preglavice. Kako naj ju tolmačimo, da bo vsem prav? Naj ju obračamo tako ali tako, vsem ne bo moglo biti ustrezno. Oglejmo si oba pojma nekoliko bližje.

O stroki govorimo lahko v širšem in ožjem smislu besede. Stroka v širšem smislu je identična s pojmom resort. V ožjem smislu pa je stroka n. pr. sodna, zdravniška, carinska, davčna, monopolska itd., torej je lahko več strok združenih v enem resortu. Že takoj v § 1. novega uradniškega zakona čitamo tudi o uslužbencih poštno-telegrafske stroke. V § 14. u. z. pa stoji definicija za stroko, ki zveni čisto drugače, kot prej omenjena; glasi se: stroko v smislu tega zakona tvorijo vsa zvanja, ki so na osnovi iste izobrazbe določena za opravljanje istih ali bistveno istih poslov brez ozira na resort. V istih strokah je državni »strokovni izpit isti«. Po tej definiciji je torej stroka bivša kategorija. Vse to bi bilo razumljivo, če bi v zakonu dosledno veljala ta definicija. Temu pa ni tako. Že v omenjenem § 1 ne pomeni stroka kategorije, istotako tudi ne stroka v §§ 10 in 33.

Kaj naj pa pomeni stroka v § 76 u. z.? Naj bolj verjetno in tudi razumljivo je, če smatramo »stroko« kot stroko v ožjem smislu. V tem slučaju govorimo lahko o eni poštni stroki.

Ozreti se nam je pa še po drugem kriteriju, ki je po § 76 odločen za delitev državnih uslužbencev po organizacijah, to je »uslužbenska vrsta«, ki deli uslužbence v več smerih. Na eni strani moramo smatrati bivše kategorije kot posamezne uslužbenske vrste, na drugi strani pa je možna delitev uslužbencev ene stroke po vrsti poslov, ki jih opravljajo. V tem primeru bi v naši poštno-telegrafski stroki ločili te-le vrste: **konceptno, administrativno, računsko, tehnično, prometno, manipulativno in arhivsko.** Naj na-

vedemo konkreten primer: Administrativni uradnik poštno-telegrafske stroke, član maturantskega društva je lahko tudi član društva administrativnih uradnikov te stroke, če tako društvo obstoja. Zakon mu tega nikjer ne brani, saj določa le, da se mora tisti, kdor se hoče organizirati, včlaniti v organizaciji svoje stroke in svoje uslužbenske vrste. V navedenem primeru govorimo samo o eni stroki, uslužbenski vrsti pa sta dve, toda obe se tičeta administrativnega uradnika — maturanta.

Le ta način razlage nam omogoči popolno razumevanje ostalih odstavkov § 76. Čitali smo razlago, da spadajo pod eno uslužbensko vrsto vsi uslužbenci, za katere velja ta zakon. Drugo tako vrsto naj bi tvorili uslužbenci državnih prometnih ustanov in tretjo uslužbenci vojnega reda. To pa ne bo držalo že iz tega razloga ne, ker potem ne bi bil razumljiv odstavek 6 § 76., ki pravi: Člani udruženja ne smejo ostati oni uslužbenci, ki po sprejemu v udruženje premenijo stvojo stroko ali svojo uslužbensko vrsto. To ne velja za one člane, ki postanejo uslužbenci pri ministrstvu, v čigar področju služijo, vendar ti ne smejo biti izvoljeni za funkcionarje. Torej, kakšen smisel naj bi imelo to določilo, če bi veljala omenjena definicija uslužbenske vrste? Saj vendar uslužbenec, ki bi prestopil iz »uslužbenske vrste«, ki spada pod ta zakon, recimo iz ministrstva za gradbe v drugo »uslužbensko vrsto«, ki spada pod zakon o prometnem osebju, nima interesa na tem, da ostane v prejšnji organizaciji, ki ji je po svoji novi službi povsem tuj. Tudi določilo, da sme uslužbenec, ki menja uslužbensko vrsto ostati v prejšnji organizaciji, če je v službi pri ministrstvu, se ne da spraviti v sklad z gori omenjeno razlago pojma uslužbenske vrste. Iz podobnih razlogov se tudi ne da vzdržati trditev, da imamo v celem dve uslužbenski vrsti, uradnike na eni in služabnike na drugi strani.

Širijo se celo nesmiselne govornice o razpustu vseh strokovnih organizacij državnih uslužbencev. Lansiranje takih vesti ne more imeti drugega namena kot beganje uslužbencev ali ustvarjanje nerazpoloženja med njimi. Saj zakon vendar daje možnost eksistence nebroj organizacijam, predpisuje le, pod kak-

šnimi pogoji je mogoče njihovo nadaljnje delovanje ali novo ustanavljanje. Čemu naj bi bila torej društva, ki se prilagode povsem zahtevam zakona, razpuščena? Mar na ljubo par osebam?

Vprašanje je tudi, ali so na mestu in dobre res samo velike organizacije? Ali samo taka društva res lahko računajo na uspeh?

Številčna moč gotovo imponira, ni pa s tem rečeno, da se številčno močne organizacije vedno zavzemajo za stremenje kake manjše skupine iz svojega okrilja z vsem svojim vplivom in da z vso odločnostjo zastopajo upravičene — včasih celo vitalne interese teh manjših skupin.

Če je zakonodajalcu ali šefu kake pango državne uprave do tega, da spozna nepopačene želje določenih skupin, mu bo to mnogo bolj uspelo, če črpa informacije pri viru samem, kjer se težnje ne preobličijo že prej, preden jih po svoje izoblikujejo ter obrusijo vplivi heterogenih struj številčno močne organizacije.

Da tudi take organizacije često ne dosežejo svojega cilja, vidimo n. pr. pri »Združenju rezervnih oficirjev«, t. j. pri organiza-

ciji z najbolj homogenim članstvom. Ena izmed glavnih zahtev omenjenega udruženja je bila, da se vračunavajo vsem rezervnim oficirjem, državnim uslužbencem, vojna leta tudi za napredovanje po položajnih skupinah. Novi uradniški zakon tej organizaciji s preko 20.000 člani ni ugodil. Iz njegovih določb razberemo celo, da se štejejo vojna leta onim rez. oficirjem, ki so vstopili v državno službo šele po vojni, a pred 1. septembrom 1923., za pokojnino samo enojno. Če pa se vojna leta sploh kaj štejejo rez. oficirjem, ki so vstopili v drž. službo po gornjem datumu, pa najsi so služili pet ali več let, ni še jasno. Najbrže ne!

Zato mislim, da tudi manjše organizacije (skupine) nimajo samo senčnih strani, navzlic temu, da se nekateri boljše počutijo tam, kjer jih je več.

Naloga uprave maturantskega društva pa je sedaj, da ukrene čimprej, v kolikor mogoče že ni, vse potrebno, kar zakon zahteva. Svoje interese v stroki bomo in moramo sami zastopati, če jih pustimo drugim, slabo za nas. — (Pripomba urednika: Upravni odbor Maturantskega društva je glede tega že potrebno ukrenil.)

uložili protest, zašto je Savez zahteval mišljenje od Maturantskog udruženja i ostalih organizacija? Diskusija se razvila do kulminacije, ali na njihovu štetu.

Zapisnički je utvrđeno, da svi pretstavnici OPO do 1. aprila o. g., sa svojim članstvom vodjeni su samo kao platonski članovi Saveza, ali pravno putem uplaćene i upisane članarine kod Saveza nisu imali. Prikupljenu članarinu, koja pretstavlja nekoliko milijuna, ako organizacije nisu utrošile, sigurno da su plasirani u nekom zavodu na priplod. Njihov pravni položaj je kao i ostalih organizacija, koje nisu ni platonski začlanjene bile, i to zbog protesta OPO.

Da bi predsednik prekinuo jalovu diskusiju pretstavnika, spontano je stavio na glasanje predlog, da Savez bez mnogih komplikacija izmeni svoje statute, iste preda g. ministru na odobrenje, zatim iznese na vanrednu skupštinu radi odobrenja i primanja.

Pretstavnici OPO, frapirani ovim činom uzbudljivo su izjavili: »samo pod uslovom, ako se prihvati naš načrt pravila i da udjemo u upravu!« — le pogledu nametanja pravila predlog nije prihvaćen. Ovim rasrdjeni napustili su sednicu nedostojnim rečima kulturnih ljudi, upućeni na adresu uprave Saveza, osobeno na njenog predsednika, izražavajući ovima nepoverenje i protest protivu desetgodišnje diktature i da neće više slušati govore penzionera.

Ovo se dostavlja radi primera brutalne nekorektnosti i nezahvalnosti prema branio-cu interesa osoblja i tvorca svega uzvišenoga.

Po prečitanju prednjega je zavladała med prisotnimi člani OPO grobna tišina.

Prečitano pismo je učinkovalo na poslušalce kakor mrzel tuš, ker gotovo nihče ni pričakoval, da morejo proti svojemu predsedniku nastopiti tako »kavalirsko« ravno tisti, ki bi morali biti do smrti hvaležni g. Tomi Jovanoviću za kariero, ki so jo dosegli le z njegovo pomočjo.

Za tem se je pričel II. ali družabni del sestanka, ki pa pod dojmom težkih besed dolgo ni mogel zavzeti pravega razmaha. Prava družabnost je zavladała šele po polnoči, ko smo s plesom pregnali neprijeten vtis.

Želeli bi pa, da se g. predsednik, če že povabi tudi člane drugih organizacij, — zaradi ljubega takta volje — prej malo pripravi.

Si duo faciunt idem, non est idem!

Kaj je »potpuna«, kaj »priznata« srednješkolska sprema?

Beograjska »Naša Pošta« od 1. t. m. pravi pod naslovom »Raspored zvanja« sledeče: »Sada, prema rasporedu zvanja po novom činovničkom zakonu, predviđena su samo zvanja upravnika pošte i pošt. carin. magacina, dočim svi oni činovnici, koji imaju potpunu ili priznatu srednješkolsku sprema (podčrtal sam), a koji su na radu u Ministarstvu i direkcijama, ne mogu biti unapređeni u 5 grupu, jer za njih zvanja nisu predviđena!«

Toda komu je bila do sedaj znana razlika ali enakost med popolno in priznato srednješkolsko izobrazbo? Mogoče je, da ima kdo popolno srednješkolsko izobrazbo, h kateri spada dovršitev 8 razredov gimnazije ali 7 razredov realke z maturo ali kake druge šole, za katero je priznalo prosvetno ministrstvo vrednost gimnazijskega ali realčnega šolanja, ali pa da tega nima. Nobenemu ne more nikdo priznavati šolske izobrazbe, ki je nima. Lahko se odlikuje ta ali oni, ki ni trgal ¼ življenja hlač po šolskih klopeh, z naravno nadarjenostjo, pridnostjo, razum-

Okusna in zdrava je Kolinska kava!

Savez: OPO ali narobe.

Od našega posebnega poročevalca.

V soboto, dne 2. t. m. ob 20. uri je ljubljanska OPO priredila v spodnjih prostorih hotela »Miklič« društveni in družabni sestanek, ki je bil kljub temu, da so bili vabljeni člani vseh poštne organizacij, prav pičlo obiskan.

Prvi del sestanka je izpolnilo poročilo g. Čampe o situaciji v Beogradu in o ukrepih, ki so jih predstavniki OPO podvzeli z ozikom na določila §§ 76 in 345 novega uradniškega zakona. Vsi prisotni so govornikova izvajanja, ki se sicer niso odlikovala po logiki, spremljali z nekako potrpežljivostjo vse dotlej, dokler ni ob zaključku svojega govora razkril nesoglasja med OPO in »Savezom«. Prečital je celo pismo, ki ga je nadzorni odbor ljubljanske OPO prejel od g.

Tome Jovanovića in ki ga v sledečem navajamo:

»Predstavnici Oblasnih organizacija umesto, da su dali primernog odgovora na akt Saveza o prilagodjavanju organizacija novom zakonu ili njenom bitisanju, požurili su i došli u Beograd bez sporazuma sa svima postojećim organizacijama, bez ovlašćenja i punomoćja. Ovi pretstavnici dozvali su diskretnim putem susedne pretstavnike organizacija pa i nekih pododbora i sa njima po beogradskim budžacima održavali tajne konference, gde su se zaverili i odakle su korporativno i demonstrativno došli na sednicu Saveza, koja je održana 25. o. m. u 7 čas popodne.

Jedan član upravnog odbora uputio je pitanje na ove pretstavnike: »Gospodo, ko vas je zvao i u čije ime govorite?« Uzbunjeni nisu mogli, da odgovore, do jedino što su

Veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske v zadnjih novostih ima vedno na zalogi po solidnih in konkurenčnih cenah tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

LINGARJEVA-MEDARSKA-ULICA IN PRED ŠKOFIJO ŠT. 3

Tvornica dežnikov L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

JOSIP KVEDER

Ljubljana, Krekov trg 10
priporoča

šivalne stroje „Phoenix“,
kolesa „Anker“ in

otroške vozičke od priprostih do najfinejših.

Dobavlja tudi potom Gospodar. zadruga poštinih nameštencev.

Trgovina usnja in čevljar-
skih potrebščin po najnižjih
cenah se priporoča

Franc Erjavec

trgovina z usnjem

Ljubljana, Starl trg 11 a

Jermenar in torbar

Stane Jager

Ljubljana, Poljanska c. 9

Priporoča svojo delavnico za vsa v to stroko spadajoča dela. — Sprejema tudi vsa popravila po najnižjih cenah.

Laneno olje, firnež, emajlne in ostale lake, oljate barve

in vse v stroko spadajoče blago, kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL,

d. z o. z. tovarne olja, firneža, laka in barv

Ljubljana-Medvode,
lastnik Franjo Medić.

Podružnica Maribor -- Novi Sad.

R. WILLMANN

strojno podjetje

Ljubljana, Slomškova ulica 3

Izdeluje različne vrste strojev za lesno industrijo, transmisijske naprave, tovarna dvigala vseh vrst, rebraste cevi iz kovanega železa, prevzema projektiranje in opremo različnih mehaničnih naprav ter izvršuje vsa v strojno stroko spadajoča dela in popravila točno, solidno in po možnosti najhitreje.

Modna manufakturna trgovina

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 5.

se priporoča pri nabavi blaga za obleke. Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruga poštinih nameštencev.

Cene zmerne! Postrežba točna in solidna!

ELITE

družba z o. z.

Izdelava in prodaja damske, moške in deške konfekcije na debelo in drobno. Prvovrstno izvrševanje po meri. — Poštarji nabavljajte potom Gospodarske Zadruga po originalnih cenah.

Ljubljana, Prešernova ulica števil. 9.

PIVOVARNA

Ljubljana »UNION« Delniška družba

Brzjavljavi: Pivovarna „Union“ Ljubljana — Telefon 2310, 2311

PODRUŽNA PIVOVARNA MARIBOR

Brzjavljavi: Pivovarna „Union“ Maribor — Telefon št. 23

Priporoča svoje izborne izdelke: Svetlo in črno eksportno pivo v sodcih in steklenicah. Pekovski kvas (drože). --- Čisto rafinirano žganje.